

Af journalist Emilie Koefoed

Hot or Not

- I Hjørring, på Fanø og i Billund

Tre borgmestere fortæller, hvad der er hotte emner i deres kommuner, og hvad der er mindre heldigt – og hvad de nok er lidt misundelige på.

HOT i Hjørring

Foto: Hjørring Kommune

Porten til Norden i Hirtshals

Vores havneby Hirtshals har gennemgået en kæmpe omstilling og afvikling. Men nu er lyset der. Vi har lige fået nogle nye arealer fra en havneudvidelse, og der skal bygges et helt nyt lager og en administration til et færgeri. Vi kalder det Porten til Norden – altså både til Norge og Færøerne og Island og mange andre steder. Når der kommer flere færger og færgeafgange, bliver det her et kraftcenter i Hirtshals. Det giver en puls i byen og et fantastisk udviklingspotentiale. Hirtshals har været en by, der har været i voldsom tilbagegang, indbyggertalsmæssigt, men nu går det fremad. Så det er hot!

Idrætshuset og skole i Vrå

For tolv år siden var der nogle drenge, der brændte den gamle Vrå-Hallen ned. Da man så skulle bygge en ny hal, havde man flere penge, så nu er det blevet et af de mest moderne træningscentre – selv på superliganiveau – hvor Hjørrings førstedivisionshold, Vendsyssel FF, træner. Og nu kulminerer projektet med, at vi bygger en helt ny skole til 180 millioner, som bliver bygget sammen med idrætshuset. Det betyder, at vi får et idrætshuset, en skole og en børnehave bygget helt sammen, så man kan gå fra den ene ende til den anden. Det er et unikt projekt, og det er virkelig noget, som byrådet er stolte af.

Foto: Hjørring Kommune

Byens Vand: regn og byfornyelse

Inde i Hjørring er man ved at få kloakvandet skilt fra regnvandet. I stedet for at have regnvandet til at løbe i rør under jorden, så vil det løbe over jorden i gaderne inde i Hjørring midtby. Det giver en stemning ud over alle grænser. Med projektet Byens Vand benytter man samtidig lejligheden til sammen med Hjørring Vandselskab at lave hele den indre by om og lave byfornyelse med nye torve og pladser. Det koster sikkert lidt mere i drift for kommunen, men til gengæld skaber det et miljø, der giver ny tilførsel af borgere, virksomheder og turister.

Foto: Hjørring Kommune

Foto: Fanø Kommune

ARNE BOELT, Hjørring (S)

Borgmester i Hjørring siden 2010

Født: 1961

Hjemby: Født i Hæstrup og opvokset i Sønderkov. I dag bosiddende i Sindal med sin kone Susanne og tre børn, Kristina, Kamilla og Anders.

Uddannelse og civilt erhverv: Udlært tømrer og har arbejdet som Falck-redder.

NOT i Hjørring

Efterladte huse

Vi bliver drillet med, at vi er forkælede i Nordjylland, fordi vi har to motorveje – den ene til Frederikshavn og den anden til Hirtshals. Men når du kommer lidt væk fra de her motorveje, kommer du ud til steder, der er knap så hotte. Især de mindre bysamfund øst for motorvejen har det svært. Folk forlader deres ejendomme, og virksomheder forlader byen. Derfor får du nogle boliger og industribygninger, som står som ruiner og som en skændsel for byen. Og så er der kun kommunen til at rydde op. Det betyder alt i en kommune som vores, at der ser ordenligt ud, men det giver store udgifter at rydde op ude på landet, så de her puljer til nedrivning af huse kunne godt være større.

Foto: Hjørring Kommune

Afgiftsændringer på varme

Når nu regeringen beslutter at ændre på afgiftspolitikken og fratager de mindre bysamfund tilskuddet til deres varmekilde, så gør man det jo rigtig svært for de her lokalsamfund. Når der kommer afgiftsændringer på fjernvarme, så er der kolossal forskel på, om man bor 250.000 i en by, eller man bor 300 indbyggere. De store byer kan omstille sig og få det til at hænge sammen igen med en fornuftig varmepris, men det kan de små bysamfund ikke. De borgere bliver dobbelt ramt. Det er værdien i deres ejendom, de kan se smuldre væk imellem fingrene på dem, for hvem vil købe et hus, hvis du skal give over dobbelt så meget i varme som et andet sted? Og det er dræbende for de her små bysamfund. Når man laver afgiftsændringer inde på Christiansborg, så skal man virkelig tænke sig om, for der er nogle bysamfund, der ikke tåler meget mere.

Storlandbrug og transport

Landbruget bliver til store fabrikker, og det giver en masse transport. I biogasanlæggene skal der for eksempel køres majs og halm og affald til og fra. Det giver store udfordringer for dem, der bor i de mindre bysamfund, fordi i stedet for 20 lastbiler kommer der måske pludselig 200 lastbiler igennem byen på en uge. Og det siger sig selv, at de mindre veje, der er bygget til en anden tid, de bliver belastet. Derfor er vi i gang med at lave alternative veje hen til storlandbrug og få noget mere sammenhæng mellem for eksempel biogasanlæg og svineproduktion.

BARE DET VAR MIG

Blokhus Badehotel

Det er lykkedes Blokhus og Mogens Gade, som er borgmester deroppe, at tiltrække investorer til Blokhus, så de har kunnet bygge et rigtig flot badehotel i gammel stil. Det er med til at løfte hele byudviklingen i Blokhus by. Det er nogle, der har penge på pungen, der står bag projektet, så det er virkelig gennemført. Sådan ét ville jeg gerne have i Løkken; det ville betyde så meget for byen. Så det grænser helt til misundelse for mig, at Blokhus har fået sådan et hotel. Det synes jeg er godt gået. Det er godt for Blokhus, og det er virkelig godt for vores kystområde.

Forsættes ►

Af journalist Emilie Koefoed

Hot or Not

HOT på Fanø

Foto: Fanø Kommune

Stier og kringelkroge

For et par år siden har man både i Nordby og i Sønderho markeret en masse af de små stier, så man kan se, hvor man må gå. Det kan tit se ud, som om stierne er private, nogle steder kan man slet ikke se stien. Men det er nu markeret med små skilte, så man i højere grad kan komme ind i alle kringelkroge i de to byer, både Sønderho og Nordby. Det synes jeg er ret fantastisk. Når man går ad de små stier, kan man fornemme den gamle, stemningsfulde kulturhistorie, der er på Fanø.

Foto: Fanø Kommune

Vinterbadning fra gammel bro

Vi har en gammel bro, som en søfartsskole i tidernes morgen havde deres både liggende ved. Den har længe stået uden at blive brugt til noget, men nu er den blevet spottet for vinterbadning. Der er dannet en vinterbadningsforening, og de har lige fået tilladelse til at opstille en lille sauna og to tønder inde på land. Det er sådan et sted, som er gået fra ikke at være noget til at være et hotspot – eller coldspot.

Stigende bevidsthed om natur

Jeg oplever en stigende bevidsthed om, at vores natur på Fanø er hot – det at vi er en nationalpark, at vi har klitter og noget natur, som er unik i en national og en international kontekst. Og som er sparsom; der er ikke ret meget tilbage af det. Jeg fornemmer også en spæd tendens i nybyggeriet herovre, til at husene bare plantes i naturen, uden at man gør noget ved det omkringliggende. Man kan godt se, at måske kan man godt bare have sit hus liggende i en klit i stedet for at lave parcellushave.

Fotos: Fanø Kommune

Foto: Fanø Kommune

SOFIE VALBJØRN, Fanø (Alt)

Borgmester på Fanø siden 2017. Medlem af Alternativet siden februar 2017.

Født: 1975

Hjemby: født på Grønland i 1975, opvokset på Fanø siden hun var 5 år. Har boet nogle år i København og Helsingør. Flyttede i 2013 tilbage til Fanø, hvor hun bor med sin mand Olivier og tre sønner på 6, 12 og 15 år.

Uddannelse og civilt erhverv: Har en BA i Antropologi fra KU og en kandidat i Socialvidenskab og Kultur- og Sprogstudier fra RUC. Har arbejdet som specialkonsulent i Borger & Arbejdsmarkedsforvaltningen i Esbjerg Kommune.

NOT på Fanø

Søfartsskole i dårlig stand

Vi har en gammel søfartsskole, som der er mange, der har lyst til at bruge og har idéer til. Folk vil gerne lave overnatningssteder derude, en højskole eller et medborgerhus eller noget for de unge. Men der er ikke nogen, der køber den, for den er i dårlig stand, og den er dyr at drifte. Den ligger som sådan en ambivalent størrelse i landskabet. Politisk synes jeg den er interessant, fordi den stiller et paradoks: På den ene side ligger der en masse muligheder i den, og der er en masse mennesker, der gerne vil gribe de muligheder. Men samtidig er der noget, der gør, at det falder igennem hver gang.

Få tilbud for unge

De unge mennesker vil nok sige, at der er ikke meget herovre, der er hot. Der mangler steder og faciliteter, som de unge kan bruge, og som passer til deres behov. Fordi vi er et lille samfund på Fanø, er det en udfordring, for de tilbud, der er til unge, skal jo være ret brede, fordi de skal rumme flere årgange for at have en kritisk masse af brugere. Og det kommer jo ofte til at betyde, at så ender det som en mellemting, og så er der ikke nogen, der gider det.

Foto: Fanø Kommune

Planer om at udbygge havnen i Esbjerg

Man har planer om at udbygge havnen i Esbjerg temmelig drastisk, så den kommer meget langt ud i Vadehavet mellem Fanø og Esbjerg. Og det er vi selvfølgelig ikke særligt begejstrede for på Fanø. Både fordi man er bekymret for, hvad det får af miljømæssige konsekvenser for Vadehavet – hvad det gør ved strømforhold og livet i havet, at man laver så stor en ændring. Men også æstetisk: den kommer meget tæt på Fanø, og den skal være høj og kommer til at fylde meget, og så skal der ligge nogle gamle dele af boreplatter til reparation. Det bliver æstetisk ikke særligt smukt herovre fra.

BARE DET VAR MIG

Kulturhuset i Roskilde

Jeg ville ønske, vi havde et kulturhus à la det, de har i Roskilde, der hedder INSP. Sådan et hus kunne være sindssygt fedt for Fanø og for udviklingen herovre. Man kunne mødes og skabe fælles aktiviteter, både kommunen og borgerne og virksomhederne, og hvem der nu kunne have lyst til at være med. Man kunne lave noget for den grønne omstilling, på den sociale dagsorden eller inden for iværksætter og innovation. Det kunne være med til at bygge bro mellem borgere og kommune og nedbryde barrierer mellem forskellige grupper. Det kunne være et sted, hvor foreninger mødes. Det kunne f.eks. være ude på den gamle søfartsskole. Det drømmer jeg om.

Forsættes ►

Af journalist Emilie Koefoed

Hot or Not

HOT i Billund

Foto: Billund Kommune

Bymidtens nye fremtid

Bymidten i Grindsted lider ligesom mange andre steder af, at butikkerne placerer sig et andet sted, og det gør, at selve centrum har flere tomme butikslokaler. Derfor er vi i fuld gang med at kigge på handelslivet i Grindsted og har sammen med handelsstandsforeningen fået lavet en undersøgelse af fremtidens bymidte, og nu er vi ved at søge fonde til projekter. Vi havde for eksempel en kort gågade, som stod lidt tom, inde midt i byen klos op og ned ad torvet. Den lavede vi om til et legeområde med klatrestativer og trampoliner og borde og bænke. Det viser sig, at det er blevet så attraktivt, at en søndag morgen kl. halv otte, da jeg var nede at hente rundstykker, og det var snevejr, der gik folk med deres børn og fejede sne af trampolinerne, så børnene kunne lege der.

Motorvej og banestrækning

Vi har arbejdet på at få en motorvej ned forbi Billund i rigtig mange år, og nu er vi så så langt, at der er kommet en VVM-undersøgelse. Vejdirektoratet kigger på en motorvej fra Give til Billund og så ned til Haderslev. Jeg tror, vi ligger på omkring 3 millioner turister i Billund, og vi har en masse arbejdspladser, så det betyder jo utroligt meget for os at få en motorvej, så vi stadig kan have vækst. Samtidig er der også sat en VVM-undersøgelse i gang om at fremme banen til Billund. Man regner med, at banestrækningen til Billund skal stå færdig i 2023. Og det er jo alt, hvad vi kan ønske os, at få både VVM-undersøgelse på motorvej og på bane.

Børneinddragelse

Vi vil gerne være børnenes hovedstad og lave en by i børnehøjde, og det gør vi med inddragelse af børn. Vi lavede for eksempel en ny boligudstyknings, hvor vi havde 1.200 børn ude i løbet af en weekend til at give deres input til, hvordan de synes en bydel skulle være. Det fik arkitekterne med og skulle indarbejde i projektet. Vi vil utroligt gerne have denne her børneinddragelse, for hvis man er voksen, ser man anderledes på tingene, end hvis man er 1 meter og 30. Børnene har nogle anderledes idéer.

Foto: Billund Byvision

Foto: Billund Kommune

IB DUE KRISTENSEN, Billund (V)

Valgt til kommunalbestyrelsen i 1998. Siden 2007 borgmester i Billund Kommune, valgt for Venstre. Tidligere borgmester i nu nedlagte Grindsted kommune.

Født: 1951

Hjemby: født i Grindsted

Uddannelse og civilt erhverv: uddannet blikkenslager i 1966 og kloakmester i 1972. Arbejdede fra 1977 til 2001 som selvstændig inden for entreprenørbranchen.

NOT i Billund

Ventetid på VVM

Det er dejligt, at VVM-undersøgelsen sættes i gang, men vi synes jo, at vi allerede skulle have det indviet. Vi synes godt, at det kunne gå lidt hurtigere.

Mangel på arbejdskraft

En af vores største problemer er manglen på kvalificeret arbejdskraft. Det er faktisk ved at være en hæmsko for vores erhvervsliv. 50% af vores arbejdspladser besættes af nogle, der bor andre steder. Det er også en af grundene til, at det kunne være rart med en motorvej: så dem der kommer her for at arbejde, de kan komme nemmere hertil.

Forureningen under Grindsted

Jeg er sådan set lidt ked af at sige det, for det er en dårlig historie set fra vores side. Men vi har noget forurening fra det, der i gamle dage hed Grindsted-værket, som ligger under Grindsted by. Der er ingen fare for dem, der bor der, men der er en fare for noget natur på længere sigt.

Foto: Billund Kommune

BARE DET VAR MIG

Vand og vækst

Vi ville egentlig gerne have haft noget vand. Nogle store søer eller noget kyst. Men nu ligger vi jo inde midt i landet, så det er lidt svært at få.

Ellers ønsker vi os også vækst i befolkningstallet. Jeg tror, at vi alle sammen i hele landet godt kan blive misundelige, når vi ser på København, der har den store vækst på 10 % om året. Nu laver man udflytning af arbejdspladser, og så kunne der jo også godt blive lidt udflytning af indbyggere.